Lieta Nr.C69 5850 24

Arhīva Nr.C-5850-24/8

ECLI:LV:KURT:2024:1220.C69585024.2.L

Kurzemes rajona tiesa

LĒMUMS

Liepājā 2024.gada 20.decembrī

Tiesnese Lolita Laure izskatīja pieteikumu daļā par prasības nodrošināšanu civillietā /Organizācija A/ prasībā pret /Organizācija B/ par parāda un likumisko nokavējuma procentu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] /Organizācija A/ 2024.gada 16.decembrī iesniegusi tiesā prasību pret /Organizācija B/, lūdzot piedzīt pamatparādu 113288,40 EUR un likumiskos nokavējuma procentus kopsummā 1227,42 EUR, tostarp, par laiku no 2024.gada 23.jūnija līdz 2024.gada 10.decembrim un no 2024.gada 21.septembra līdz 2024.gada 10.decembrim, atzīstot prasītājai tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no parāda summas līdz sprieduma izpildei.

2024.gada 20.decembrī prasības pieteikums pieņemts tiesvedībā un ierosināta civillieta.

Prasībā norādīts, ka laikā no 2024.gada 4.maija līdz 2024.gada 3.jūnijam prasītāja piegādāja kurināmo šķeldu /Organizācija B/, preču apmaksai izrakstot pavadzīmes, t.sk., kas apliecina, ka /Organizācija B/ nopirka no prasītājas kurināmo šķeldu 113288,40 EUR vērtībā:

- 2024.gada 23.maija pavadzīme Nr.R 70/05/24, kas satur rekvizītus par preces piegādātāju – /Organizācija A/, un saņēmēju – /Organizācija B/, ar kurināmās šķeldas daudzumu 1503,57 m^3 par cenu 33 078,54 EUR, norādot, ka piegādes veiktas laikā no 4.-10.maijam, pavadzīmi parakstījis preces izsniedzējs;
- 2024.gada 21.augusta pavadzīme Nr.R 75/08/24, kas satur rekvizītus par preces piegādātāju – /Organizācija A/, un saņēmēju – /Organizācija B/, ar kurināmās šķeldas daudzumu 3515,880 m^3 par cenu 77 065,40 EUR, norādot, ka piegādes veiktas laikā no 11.-17.maijam, 18.-24.maijam, 25.-31.maijam, pavadzīmi parakstījis preces izsniedzējs;
- 2024.gada 21.augusta pavadzīme Nr.R 76/08/24, kas satur rekvizītus par preces piegādātāju – /Organizācija A/, un saņēmēju – /Organizācija B/, ar kurināmās šķeldas daudzumu 142,93 m^3 par cenu 3144,46 EUR, norādot, ka piegādes veiktas laikā no 1.-3.jūnijam, pavadzīmi parakstījis preces izsniedzējs.

Rakstisks līgums starp pusēm nav ticis noslēgts, tomēr no sadarbības secināms, ka puses saista komerciālā pirkuma līgums, kuram likums neprasa obligātu rakstveida formu. Daļa no pavadzīmēm kā preču piegādes dokumenti apliecināti ar atbildētājas darbinieku parakstiem, turklāt paraksts uz pavadzīmes nav obligāts rekvizīts pavadzīmei, lai tā kalpotu kā ārējs attaisnojuma dokuments – rēķins.

Atbildētāja ne 30 dienu termiņā kopš preču saņemšanas, ne arī vēlāk – nav paziņojusi prasītājai, ka laikā no 2024.gada 4.maija līdz 3.jūnijam piegādātājai precei (kurināmajai šķeldai) ir kādi trūkumi vai, ka prece netiek pieņemta, ņemot vērā, ka prece arī netika atgriezta atpakaļ prasītājai.

Atbildētāja samaksu nav veikusi, turklāt ir iestājies atbildētājas saistību nokavējums, uz kura pamata prasītājai ir tiesības prasīt nokavējuma procentus, ja līgumos par preces piegādi, pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu maksājuma diena vai maksājuma termiņa beigu diena nav noteikta.

[2] Ņemot vērā to, ka atbildētāja nav izpildījusi savas saistības kaut daļējā apmērā, turklāt ir ticams pamats uzskatīt, ka lietā par ievērojama apmēra parāda piedziņu ir paaugstināts sprieduma neizpildes risks, kas kopsakarā ar varbūtību, ka

atbildētāja izmantos visas tiesas nolēmumu pārsūdzības iespējas trīs tiesu instancēs, saprātīgi pārliecina, ka tiesvedība būs ilgstoša un mainīgos komercdarbības īstenošanas apstākļos tas var rezultēties ar to, ka pēc galīgā sprieduma stāšanās likumīgā spēkā tā reāla izpilde vairs nebūs iespējama atbildētājas aktīvu neesamības dēļ, līdz ar to, prasītāja lūdz piemērot prasības nodrošinājumu - ķīlas tiesības atzīmes ierakstīšanu Kurzemes rajona tiesas Priekules pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./Adrese A/, kadastra Nr./Adrese B/, /Organizācija B/ piederošam nekustamam īpašumam /Adrese C/; Kurzemes rajona tiesas Priekules pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./Adrese D/, kadastra Nr./Adrese E/, /Organizācija B/ piederošam nekustamam īpašumam /Adrese F/ un Kurzemes rajona tiesas Priekules pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./Adrese G/, kadastra Nr./Adrese H/ /Organizācija B/ piederošam nekustamam īpašumam /Adrese I/ 114515,82 EUR apmērā.

Prasība pamatota uz Komerclikuma 407.panta pirmo daļu un 411.pantu, Civillikuma 1511., 1427., 1428., $1668.^{5}$pantu un $1668.^{3}$ panta otro daļu, 1765.panta pirmo daļu, 2002., 2004., 2017., 1587. un 2033.pantu, kā arī Civilprocesa likuma 1., 6.panta pirmo daļu, 23.panta pirmo daļu, 26.panta otro daļu, 34.panta pirmās daļas 1.punkta “d” apakšpunktu, 74., 92., 93., 127.panta pirmo daļu, 128.-130.pantu, 137., 138. un 141.pantu.

Motīvu daļa

[3] Civilprocesa likuma 140.panta pirmajā daļā noteikts, ka, izlemjot jautājumu par prasības nodrošināšanu, tiesa vai tiesnesis ņem vērā prasības pirmšķietamo (*prima facie*) formālo juridisko pamatojumu un samērīgumu starp pušu tiesiskajām interesēm. Izskatot pieteikumu, tiesai jāpārliecinās, cik liela ir varbūtība, ka prasība var tikt apmierināta.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 137.panta otro un trešo daļu, prasības nodrošināšana pieļaujama jebkurā procesa stadijā un tikai mantiska rakstura prasībās, par kādu atzīstama celtā prasība.

Civilprocesa likuma 138.panta pirmās daļas 3.punktā noteikts prasības nodrošinājuma līdzeklis - prasības nodrošināšanas atzīmes ierakstīšana zemesgrāmatā.

Ja prasības priekšmets ir naudas prasījums, tās nodrošinājums ar nekustamo īpašumu izdarāms, ierakstot zemesgrāmatā attiecīgā nekustamā īpašuma nodalījumā ķīlas tiesības atzīmi, norādot nodrošināmās prasības summas apmēru.

Kā atzīts tiesību doktrīnā, prasībai jābūt ticamai, kaut arī iesniegtie pierādījumi nodrošināšanas momentā vēl nebūtu pilnīgi noskaidroti *(skat. V.Bukovskis. Civīlprocesa mācību grāmata. - R: Autora izdevums, 1933, 507.lpp.)*. No minētā secināms, ka tiesai, piemērojot prasības nodrošinājumu, jāprezumē, ka pastāv vismaz formāla iespēja prasības apmierināšanai.

Termins *prima facie* tiesību zinātnē tiek skaidrots kā sākotnējais iespaids, kas ir turpmākas pierādīšanas priekšmets, vai pietiekams pamats, lai nodibinātu faktu vai izvirzītu prezumpciju, kamēr nav pierādīts pretējais vai atspēkots *(skat. Bitāns A., Rasnačs L., Vilsone D. Prasības nodrošinājums civilprocesā - tā piemērošana un turpmākā perspektīva. Jurista Vārds, 2013.gada 3.decembris, Nr.49 (800), 44.-51.lpp.).*

Kā norādīts tiesu praksē un judikatūrā, no Civilprocesa likuma 137.panta pirmās daļas formulējuma izriet, ka prasības nodrošināšana ir paredzēta tikai potenciāli apmierināmām prasībām, jo tikai apmierinoša sprieduma izpilde var būt apgrūtināta no atbildētāja atkarīgu iemeslu dēļ. Tiesnesim vai tiesai prasības nodrošinājuma stadijā nav jāizlemj prasības pamatotība pēc būtības, tomēr ir svarīgi secināt, cik pirmšķietami (*prima facie*) prasībai ir lielas iespējas tikt apmierinātai. Tiesai jākonstatē, ka prasības apmierināšanas iespējamība ir pirmšķietami lielāka par tās noraidīšanas iespējamību *(skat. Senāta Civillietu tiesu palātas 2013.gada 4.jūlija lēmums lietā Nr.PAC-1663/2013; Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2013.gada 28.decembra lēmums lietā Nr.C044025I3).*

[4] Izskatot iesniegto pieteikumu daļā par prasības nodrošinājumu, novērtējot prasītājas izteiktos argumentus attiecībā uz prasības nodrošinājuma nepieciešamību un vērtējot prasītājas iesniegtos dokumentus par apstākļiem, uz kādiem norādīts iesniegtajā prasības pieteikumā, tostarp, ka atbildētāja izvairās no saistību izpildes ievērojamā apmērā neveicot samaksu par preci, kas rada pamatotas šaubas par atbildētājas godprātīgu attieksmi pret savu saistību izpildi, - atzīstams, ka prasības nodrošinājuma neveikšana konkrētajā gadījumā varētu apgrūtināt iespējamā sprieduma izpildi lietā, tādēļ prasītājas lūgums ir apmierināms, nodrošinot prasību pieteikumā norādītās prasības summas apmērā.

[5] Kurzemes rajona tiesas attiecīgajos zemesgrāmatas nodalījumos atbildētājai piederošajiem nekustamajiem īpašumiem ierakstāma prasības nodrošināšanas, konkrēti – ķīlas tiesības atzīme, nodrošinot prasību pieteikumā norādītās prasības summas apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 137.pantu, 138.panta pirmās daļas 3.punktu un piekto daļu un 140.panta pirmo daļu,

nolēma

apmierināt /Organizācija A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas Nr/, pieteikumu daļā par prasības nodrošināšanu prasībā pret /Organizācija B/, reģistrācijas Nr./Reģistrācijas Nr./, par parāda un likumisko nokavējuma procentu piedziņu, un /Organizācija B/ piederošajiem nekustamiem īpašumiem:

Kurzemes rajona tiesas Priekules pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./Adrese A/, kadastra Nr./Adrese B/, nekustamam īpašumam /Adrese C/;

Kurzemes rajona tiesas Priekules pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./Adrese D/, kadastra Nr./Adrese E/, nekustamam īpašumam /Adrese F/;

Kurzemes rajona tiesas Priekules pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./Adrese G/, kadastra Nr./Adrese H/, /Adrese I/ ierakstīt prasības nodrošināšanas – ķīlas tiesības atzīmi.

Prasību nodrošināt 114515,82 EUR (simt četrpadsmit tūkstoši pieci simti piecpadsmit *euro* un 82 centi) apmērā.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnese L.Laure